

Onderwerp

Vaststellen van de Voorjaarsnota 2017, de bijstelling van de Subsidieplafonds 2017 en de Kadernota 2018-2021

Bestuurlijke samenvatting van het voorstel

Elk jaar voor de zomer stellen PS de voorjaarsnota, gewijzigde subsidieplafonds en de kadernota vast. De voorjaarsnota bevat de (financiële) bijsturing op het lopende begrotingsjaar (2017). Tegelijkertijd hiermee stellen PS ook de gewijzigde subsidieplafonds vast voor het lopende jaar. De kadernota geeft de belangrijkste ontwikkelingen weer voor de komende vier jaar (2018-2021) en geeft aanvullend hierop een lange termijn doorkijk.

In deze voorjaars- en kadernota kiest het college er voor om het resultaat uit de rekening 2016 niet in te zetten voor nieuw beleid. De focus ligt op dit moment op het invullen en financieel verwerken van de investeringsimpuls van € 48 mln uit de begroting 2017. Vanuit strategisch oogpunt is het van belang komende periode geld beschikbaar te houden voor het nieuwe regeerakkoord, wat ongetwijfeld nieuwe investeringen met zich mee gaat brengen.

Het rekeningoverschot betekent overigens niet automatisch dat Zuid-Holland achterblijft in de realisatie van onze ambities. Dat is vooral een inhoudelijke vraag, die aan de hand van de voortgang op de beleidsindicatoren zou moeten worden besproken. Daarnaast hoeft een verschuiving in uitvoeringsdatum van projecten niet per definitie slecht te zijn, zolang daar maar goede redenen voor zijn. Denk aan een verbetering van draagvlak bij partners, betere inpassing in de omgeving of een kwalitatief hogere uitvoering.

Het college ziet dat het steeds belangrijker wordt snel geld vrij te kunnen maken voor projecten die uitvoeringsgereed zijn. Hetzij voor onszelf, hetzij als kans voor gemeenten en andere partners. Om die reden werken we nu onder meer aan vernieuwing van ons subsidie-instrumentarium (bijvoorbeeld voor gebiedsgericht werken) en aan het creëren van meer flexibiliteit in de programmering van grote programma's. De nadere uitwerking hiervan zal het college veel aandacht geven.

Het afgelopen jaar is aandacht besteed aan vergroting van de provinciale uitvoeringskracht en versterking van de voorspellende waarde van Najaarsnota's en Voorjaarsnota's. Hierin zijn stappen gezet, maar het gewenste niveau is nog niet bereikt. Het college en de organisatie zullen hier ook het komend jaar extra inspanning op leveren. Dit zal zichtbaar worden in de Najaarsnota 2017.

Inhoud

De afgelopen jaren waren de voorjaars- en kadernota sterk financieel georiënteerd. De focus lag primair op het sluitend krijgen en houden van de begroting. Dit was ook nodig om het hoofd te bieden aan de aanhoudende onzekerheid over het herstel van de economie en van de overheidsfinanciën. Met het aantrekken van de economie en herstel van de overheidsfinanciën ontstaat er echter weer ruimte en vertrouwen om met een positieve blik naar de toekomst te kijken. De extra investeringen uit de Begroting 2017 (voor een slimmer, schoner en sterker Zuid-Holland) zijn daar een uiting van.

Dit vergt ook een andere insteek. Met de toekomst voor ogen, zullen we ook steeds meer en meer de ontwikkelingen in de (veranderende) buitenwereld om ons heen als vertrekpunt moeten nemen bij het nemen van besluiten over de allocatie van middelen. Belangrijk uitgangspunt hierbij is hoe we Zuid-Holland (nog) schoner, slimmer en sterker kunnen maken.

Verder zullen we met de toekomst voor ogen ook steeds meer vorm en inhoud moeten gaan geven aan digitalisering van informatie en de transparantie die onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.

In deze voorjaars- en kadernota worden een aantal stappen gezet richting toekomst:

- Er is een beleidsinhoudelijke inleiding geschreven waarin staat welke veranderingen er op ons afkomen en welke vernieuwingsopgaven dat met zich meebrengt;
- Er is een eerste aanzet gegeven voor een aantal scenario's waarin inzichtelijk wordt gemaakt hoe de financiële positie van de provincie zich op langere termijn gaat ontwikkelen;

Daarnaast vindt de provincie het belangrijk om open en transparant te zijn; dat komt tot uitdrukking in het programma Transparante en Open Provincie (TOP, onderdeel van doel 4.1). TOP kent twee kanten voor de planning en control cyclus: inzicht geven in financiële informatie op een lager niveau (op taakniveau) en meer gebruik maken van de digitale mogelijkheden. De digitale mogelijkheden zijn met ingang van de Begroting 2017, met een vernieuwde website, verkend en verruimd. De voorjaars- en kadernota worden digitaal gepubliceerd op de website <http://www.begrotingzuidholland.nl>. Nu bij de Voorjaarsnota 2017 en Kadernota 2018 - 2021 wordt een volgende stap gezet met de volgende uitbreidingen:

- Qua inzicht in de financiële cijfers: het is mogelijk door te klikken naar taakniveau, waarbij ook zichtbaar wordt wat de bijstelling per taak in de voorjaarsnota/kadernota is (de toelichting is wel zoveel mogelijk op doelniveau).
- Qua digitale mogelijkheden: Op de startpagina wordt een totaal overzicht van de financiële bijstellingen grafisch weergegeven, waarbij gefilterd kan worden op programma, doel of taak, zodat op maat kan worden ingezoomd. In het overzicht middeleninzet bij de programma's, doelen en taken kunnen de jaarschijven 18 t/m 21 aan- of uitgezet worden, dit geeft inzicht in de meerjarenraming. Daarnaast worden nu kijklijnen geïntroduceerd. Hiermee wordt inzicht geboden in onderwerpen die verschillende programma's, doelen en taken raken. In deze voorjaarsnota/kadernota zijn twee kijklijnen opgenomen, namelijk voor de extra investeringen in slimmer, schoner en sterker Zuid-Holland en het programma Zuid-Hollands Groen/ P&C Groen.

Bij de begroting 2017 is al gemeld dat de financiële positie van de provincie verbetert. We zien dat deze ontwikkeling zich komende jaren verder doorzet. Aan de ene kant komt dit door exogene ontwikkelingen (zoals een verdere groei van de algemene uitkering uit het provinciefonds en de nogal altijd lage rentestand). Aan de andere kant heeft dit ook te maken met de effecten van het realistischer ramen van mobiliteitsinvesteringen. We zien dat de provincie hierdoor de komende jaren minder hoeft te lenen, wat een voordeel geeft op de rentelasten.

Per saldo is sprake van een voordelige ontwikkeling, die leidt tot een groei van de algemene reserve van circa € 50 mln eind 2017 naar € 60 mln in 2019 (en bijna € 140 mln in 2023). Van deze bedragen is (conform de door PS vastgestelde nota weerstandsvermogen) € 30 mln bedoeld als buffer voor onvoorziene gebeurtenissen. Het restantbedrag is zogenaamde 'vrije ruimte'.

In de Begroting 2017 zijn impulsen afgesproken om Zuid-Holland slimmer, schoner en sterker te maken met een budget van in totaal € 48 mln. Hierbij is aangegeven in de begroting dat de ambities samen met partners nader worden uitgewerkt en van een (financiële) onderbouwing voorzien, zodat PS uiterlijk bij Voorjaarsnota 2017 daar een afweging over kunnen maken.

In de Begroting 2017 is hiervan reeds € 6 mln financieel verwerkt, namelijk voor:

- Behoud aanbod en verbetering van het openbaar vervoer (€ 3 mln)
- Beperkte verlaging opcenten op de MRB (€ 3 mln).

In deze voorjaarsnota is € 38 mln verwerkt voor het lopende jaar en in de kadernota is € 4 mln verwerkt voor de jaren 2018 en 2019. Hiermee is de volledige € 48 mln financieel verwerkt. In eerdere PS-vergaderingen bent u al geïnformeerd of heeft u besloten over concrete voorstellen. De op 28 juni a.s. geagendeerde voorstellen zijn als bijlage bij deze voorjaarsnota opgenomen. Het beschikbaar stellen van betreffende budgetten is als apart beslispunt in deze voordracht opgenomen.

Onderdeel van de impulsen betreft het investeringsprogramma Zuidelijke Randstad en gebiedsgericht werken van elk € 5 mln. In de bijlage bij de Voorjaarsnota is de voorgenomen inzet van deze middelen en van de reeds eerder (amendement A524, aangenomen bij de behandeling van de Kadernota 2017-2020) door PS beschikbaar gestelde € 2 mln voor gebiedsgericht werken, uitgewerkt. Het betreft daarbij € 6,085 mln voor de financiële ondersteuning van diverse projecten in de regio's, € 1,5 mln voor de versnelling van de ontwikkeling van de campussen, € 3,5 mln voor de fieldlabs en € 149.000 voor de Redifinery.

De wijze waarop de financiële bijdrage aan de regio's beschikbaar wordt gesteld, vraagt om een nadere uitwerking. Qua systematiek is het gewenst om daarbij aan te sluiten bij de filosofie van het gebieds- en opgavegericht werken. Dit vraagt dus om een flexibele systematiek, met ruimte voor regionaal maatwerk. Een systematiek die het mogelijk maakt om op algemene doelstellingen te sturen en het gebied de ruimte te geven om de middelen binnen bepaalde randvoorwaarden te besteden. Het voorkomt ook dat elk van de projecten apart moet worden beoordeeld. Voorwaarden zijn dat er op gebiedsniveau voldoende cofinanciering beschikbaar is (dus niet per project) en dat de uitvoering binnen twee jaar start. Daarnaast dient er bij de uitwerking gezorgd te worden voor een systeem met minimale extra administratieve lasten, omdat dit de effectiviteit van de inzet van de middelen teniet kan doen. Het is gewenst om de verdere uitwerking en besluitvorming op het niveau van GS te laten plaats vinden, omdat hiermee de effectieve inzet van

de middelen zoveel mogelijk is gewaarborgd. Dit kan door nu een apart begrotingsplafond in te stellen voor het gebiedsgericht werken. In het Ontwerp-Besluit is dit opgenomen. GS zal hiervoor vervolgens een nadere regeling opstellen.

De definitieve inzet voor de fieldlabs en de campussen aan concrete projecten zal , indien dit op basis van de Asv noodzakelijk is, apart ter besluitvorming aan PS worden voorgelegd. Voor de extra impuls voor de Redifinery is een verhoging van de boekjaarsubsidie opgenomen.

In de bijlage is ook de extra impuls voor het verder vormgeven van NL Delta en Hollandse Duinen tot Nationale Parken van Wereldklasse opgenomen. Het betreft totaal ondersteuning van elk van de parken voor € 100.000 voor zowel 2017 als 2018 waarvan € 330.000 in de vorm van subsidie. De dekking hiervan kan plaatsvinden uit het reguliere programmabudget van programma 1. Verlenen van de subsidie vergt instemming van PS en daartoe is dit in het ontwerp-besluit opgenomen.

In het kader van het lopende jaar (2017) wordt hieronder specifiek ingegaan op een aantal ontwikkelingen.

Ontwikkeling algemene reserve 2017

Deze voorjaarsnota sluit op een nadelig verschil van € 30,3 mln. De stand van de algemene reserve komt hiermee uit op € 50,7 mln. De minimale stand van de algemene reserve, conform de Beleidsnota Weerstandsvermogen, is € 30 mln.

Ontwikkeling algemene reserve (bedragen x € 1 mln)		
Stand per ultimo 2016		+ 77,5
Onttrekking – Dekking MJB 2016-2019		-/- 8,5
Onttrekking – Amendementen vanuit Begroting 2017		-/- 4,9
Toevoeging – Voordeligsaldo MJB 2017-2020		+ 3,4
Stand na begroting 2017		+ 67,5
Toevoeging Rekeningresultaat 2016		+ 35,0
Stand na Jaarrekening 2016		+ 102,5
Beklemd deel rekeningresultaat 2016		-/- 21,5
Saldo Voorjaarsnota 2017, als gevolg van:		-/- 30,3
Extra investeringen in slimmer, schoner en sterker:	-/- € 38 mln	
Overige bijstellingen*:	+ € 7,7 mln	
Stand algemene reserve na Voorjaarsnota 2016		+ 50,7

* Zie tabel Mutaties financiële ruimte, blz 5

Financieel resultaat en financiële mutaties 2017

Het nadelige saldo van de voorjaarsnota wordt voornamelijk bepaald door de onttrekkingen vanwege de extra investeringen in een slimmer, schoner en sterker Zuid-Holland, zoals aangekondigd in de Begroting 2017. Hiervan wordt in de voorjaarsnota € 38 mln en in de kadernota € 4 mln (voor de jaren 2018 en 2019) aan de algemene reserve onttrokken. De overige bijstellingen in de voorjaarsnota leiden per saldo tot een storting van € 7,7 mln in de algemene reserve.

Mutaties financiële ruimte (bedragen x € 1 mln)			Bedrag
Beklemd deel Jaarrekening 2016			-/- 21,5
Exogene ontwikkelingen:		+ 4,5	
• Sociale premies en werkgeverslasten	-/- 1,5		
• Provinciefonds: algemene uitkering provinciefonds: algemene uitkering	+ 3,8		
• Rentelasten	+ 2,2		
Extra investeringen in slimmer, schoner en sterker:		-/- 38,0	
• Fonds ter financiering kleinschalige energieprojecten	-/- 2,0		
• Bijdrage aan transitie chemiecluster Rotterdamse haven	-/- 7,5		
• Nieuwe impuls voor verduurzaming mobiliteit	-/- 6,0		
• Bijdrage aan Zuid-Hollandse transitiecampus – echt groene groei	-/- 5,0		
• Reservering voor de uitvoering van 'Investeren in vernieuwing'	-/- 5,0		
• Bijdrage aan modernisering glastuinbouwcluster Westland	-/- 4,0		
• Extra bijdrage t.b.v. cofinanciering innovatiestimulering MKB	-/- 1,0		
• Oplossen knelpunten openbaar vervoer	-/- 1,5		
• Extra impuls versneld te versterken Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving*	-/- 1,0		
• Regionaal gebiedsgerichte economische werken	-/- 5,0		
Overige ontwikkelingen/bijstellingen:		+3,2	
• Correctie begroting 2015	+ 2,2		
• Vrijval EXPO 2025	+ 0,6		
• Extra werkzaamheden Chemours 2017	-/- 0,5		
• Mutaties < € 0,3 mln	+ 0,9		
Totaal mutaties voorjaarsnota			-/- 30,3
Te dekken uit algemene reserve			-/- 51,8

* De middelen voor de extra impuls VTH worden beschikbaar gesteld in 2017. De hieraan gekoppelde uitgaven worden geraamd in 2017 (€ 0,5 mln), 2018 (€ 0,45 mln) en 2019 (€ 0,05 mln).

In onderstaande tabel zijn de mutaties op lasten/baten en reserves per programma in kaart gebracht. De getallen tellen als volgt op:

$$\text{Lasten} \text{ -/ - baten -/ - onttrekking} + \text{stortingen} = \text{saldo}$$

Programma (bedragen x € 1 mln)	Lasten	Baten	Onttrekking reserve	Storting reserve	Saldo
Programma 1 Groen, Waterrijk en Schoon	10,6	-1,9	10,9	17,9	19,5
Programma 2 Bereikbaar en Verbonden	-9,8	-1,1	16,9	35,6	10,0
Programma 3 Aantrekkelijk en Concurrerend	11,8	1,0	9,2	27,3	29,0
Programma 4 Bestuur en Samenleving	-0,9	-0,4	-	5,0	-0,3
Programma 5 Middelen*	3,5	14,3	**63,0	10,9	-58,2
Totaal	15,2	11,9	100,0	96,7	0

* Dit is inclusief paragraaf bedrijfsvoering

** Dit is inclusief de onttrekking aan de algemene reserve van € 51,8 mln

De baten en lasten nemen ongeveer in vergelijkbare mate (een paar procent ten opzichte van de Begroting 2017) toe. Dit geeft een vergelijkbaar beeld als in 2016. Maar dit is een trendbreuk met 2015 en eerder, toen de lasten bij de voorjaarsnota substantieel toenamen (circa 8-9%).

Indicatoren

Wijzigingen in de indicatoren zijn opgenomen in:

- doel 1-3 Groenblauwe structuur versterkt samenhang stad-land en recreatieve gebruiks- en belevingswaarde landschap. De takenstructuur is hier aangepast op basis van het PZG en daarnaast zijn hier nieuwe indicatoren in verband met de landschapstafels opgenomen.
- doel 3.2 Schone en toekomstbestendige energie: deze wijzigingen betreffen voornamelijk aanpassing van streefwaarden.

Subsidies

Op basis van nieuwe ontwikkelingen of voortschrijdend inzicht worden de volgende (bijstellingen in) begrotingssubsidies en de subsidieplafonds voor een aantal subsidieregelingen in 2017 aangeleverd voor besluitvorming.

Begrotingssubsidies 2017

Begrotingssubsidie strand- en zwemveiligheid Zandmotor.

De gemeenten Den Haag en Westland zijn betrokken als (mede)beheerder en toezichhouder van de Zandmotor. De bewaking van de strand- en zwemveiligheid wordt gedaan door de lokale samenwerkende reddingsbrigades. De financiering vindt plaats uit het beheerfonds van de Zandmotor op basis van provinciale subsidies. Dit is vastgelegd in de financiële bepalingen van de Samenwerkingsovereenkomst Strand- en Zwemveiligheid (SOK). De gemeente Westland is verantwoordelijk voor het materieel. Het vervangen van materieel gedurende de beheerperiode (tot en met eind 2021) benodigd voor hulpverleningsacties en toezicht is destijds voorzien en gebudgetteerd. Het moment waarop dit plaats zou vinden was in 2011 nog niet te voorspellen. Pas nadat de begroting voor 2017 is vastgesteld is duidelijk geworden dat investeren in nieuw materieel in 2017 efficiënter is dan groot onderhoud. Op basis van de ervaring in de afgelopen vijf jaar is te verwachten dat nieuw materieel tot en met het eind van de beheerperiode gebruikt kan worden. In de jaren 2018 tot en met 2021 zullen geen extra investeringen in nieuw materieel nodig zijn. Na 2021 is geen extra toezicht en bewaking noodzakelijk en zullen de reddingbrigades niet meer door de provincie worden gefaciliteerd. Naar verwachting zal over vijf jaar het gebied van de Zandmotor geen andere risicofactoren meer hebben dan op reguliere stranden. Er wordt nu voorgesteld de begrotingssubsidie voor de gemeente Westland ten behoeve van het nieuwe materieel te verhogen met een bedrag van € 109.266 tot € 409.606.

Begrotingssubsidie Waterschap Rivierenland.

In het kader van het Actieprogramma Milieu wordt bijgedragen in de realisatie van een balkon (uitzichtpunt en bankjes) op de klimaatdijk Streefkerk. Voorgesteld wordt om een begrotingssubsidie op te nemen voor een bedrag van € 150.000.

Begrotingssubsidies AVN Vockestaert

Er wordt voor 2017 een aanvraag verwacht van Agrarische Natuurvereniging Vockestaert voor een provinciale subsidie ter grootte van € 16.083 voor Extra zwaar beheer in Midden-Delfland in kader van het programma IODS.

Daarnaast zal aan Vockestaert een subsidie van maximaal € 361.440 worden verstrekt in het kader van de uitvoeringsovereenkomst Weidevogelbeheer (het Weidevogelpact).

Voorgesteld wordt om een begrotingssubsidie op te nemen voor een bedrag van € 16.083 en een begrotingssubsidie op te nemen voor een bedrag van € 361.440.

Begrotingssubsidie project Restauratie Opleidingsprojecten Zuid-West

Vanwege een procedurele fout is het door ROP in 2016 aangevraagde subsidiebedrag van € 20.000 niet vermeld in de door Provinciale Staten vastgestelde begroting 2017. Met aanpassing/aanvulling van de begroting 2017 met de begrotingssubsidie 2017 kan voldaan worden aan de subsidiebehoefte van de aanvrager.

Voorgesteld wordt om een begrotingssubsidie op te nemen voor een bedrag van € 20.000

Begrotingssubsidie Probiblio

In de Statencommissie Bestuur en Middelen van 28 september 2016 is besproken om met ingang van 1 januari 2017 jaarlijks de subsidie voor Probiblio met een bedrag van € 50.000 te verlagen

en dit in te zetten voor een ambtelijk capaciteit voor het opdrachtgeverschap van Probiblio. Er wordt nu voorgesteld om een begrotingssubsidie op te nemen voor een bedrag van € 5.042.640.

Begrotingssubsidie stichting molenviergang Aarlanderveen.

Op grond van het convenant Afspraken Convenant Molenviergang Aarlanderveen 2015-2024 tussen de Stichting Molenviergang Aarlanderveen en de provincie Zuid-Holland heeft de provincie zich garant verklaard voor een bijdrage in het exploitatietekort van de Molenviergang. Er wordt nu voorgesteld een begrotingssubsidie op te nemen voor een bedrag van € 22.058.

Begrotingssubsidie Fietsersbond

Met de Fietsersbond wordt vanaf 2017 een driejarige samenwerkingsovereenkomst voor 2017–2019 afgesloten om meerjarige afspraken over samenwerking op onderwerpen van de Uitvoeringsagenda Fiets te realiseren. De toekenning van de middelen voor de afgesproken werkzaamheden kunnen per jaar via de provinciale subsidieregeling mobiliteit (SRM) Zuid-Holland worden toegekend. Er wordt nu voorgesteld om de begrotingssubsidie op te nemen voor een bedrag van € 43.000

Begrotingssubsidie Stichting Biobased Delta

De provincies Zuid-Holland, Zeeland en Noord-Brabant participeren voor het behalen van hun doelen op het gebied van de transitie naar een Biobased Economy in het triple helixsamenwerkingsverband Biobased Delta. De drie provincies financieren een belangrijk deel van de begroting van de Biobased Delta. Ook private partijen als Corbion, Sabic, Cargill en Dow financieren een gedeelte. In 2015 heeft de Raad van Toezicht van de Biobased Delta ingestemd met een hoog ambitieniveau en daarmee met een groeimodel naar een bijdrage van € 242.000,- per provincie in 2017. In de begroting is deze verhoging nog niet verwerkt, vandaar dat het plafond wordt verhoogd met € 26.000. In het hoofdlijnenakkoord is opgenomen dat de provincie voor het bereiken van haar doelen samenwerkt met andere regio's, waaronder de Biobased Delta.

Een specifiek project wat aandacht vraagt is de REDEFINERY: dit is een grootschalige bioraffinage waarin houtsoortige biomassa wordt omgezet naar suikers en lignine voor industriële toepassingen. Het project voor grootschalige bioraffinage van hout is een belangrijk project in de transitie van het chemisch en industrieel cluster in Zuid-Holland, met een grote potentiële spin off. Het project is geëvolueerd van idee naar commercieel concept en heeft inmiddels de serieuze aandacht van verschillende commerciële partijen die potentieel bereid zijn om een consortium te vormen om het project uit te gaan voeren. Belangrijk knelpunt is dat een geschikte *operator* nog ontbreekt, die een belangrijk deel van de verantwoordelijkheden van het project zal moeten gaan dragen. De extra benodigde activiteiten zijn dan ook gericht op het aantrekken van operator en bouw van een *privaat consortium*. De kosten die hiermee gepaard gaan worden geraamd op € 149.000. Een extra provinciale subsidie voor deze activiteiten die een versnelling in het project aan brengen is een logische, vanwege de grote betekenis die het project voor de transitie van het Haven Industrieel Complex kan hebben en vanwege betrokkenheid van regionale partners zoals de TU Delft, Biobased Delta en private partijen uit Zuid-Holland. Dekking hiervan wordt gevonden binnen de extra middelen die beschikbaar zijn gesteld vanuit de gezamenlijke middelen voor het "regionale investeringsprogramma Zuidelijke Randstad" en "regionale gebiedsgerichte economische werken". Uitgaande van beide extra bedragen wordt de subsidie verhoogd met €

175.000. Voorgesteld wordt om een begrotingssubsidie op te nemen voor een bedrag van € 391.000

Begrotingssubsidie aan de gemeente Westland.

Het betreft een versterking van de herstructurering en modernisering van de glastuinbouw zoals bedoeld in het Impulsprogramma van de provincie Zuid-Holland. Door de gemeente Westland een subsidie te verlenen voor het opkopen en uitplaatsen van de in de weg liggende woningen/obstakels kunnen 200 hectare tuinbouwareaal worden vrijgespeeld. Deze zijn nodig voor de modernisering en de herstructurering die de provincie voor ogen staat en waar zij in coalitieverband (HOT) samenwerkt met het bedrijfsleven om te komen tot een duurzaam tuinbouwcluster voor de toekomst. Voorgesteld wordt om een begrotingssubsidie op te nemen voor een bedrag van € 3.800.000.

Begrotingssubsidie The Green Village

De ambities met betrekking tot energie-innovatie, zoals verwoord in Watt anders, energie-agenda 2016-2020-2050 zijn fors. Naast het inzetten van het Energie Innovatie Fonds voor 'scale ups' en de Energy Innovation Board wordt als onderdeel van de TU Delft The Green Village (TGV), een campus voor energie-innovatie gerealiseerd. De provincie wil mee investeren in het bouwen van een CoCreation Centre op The Green Village. Dit ondersteunt de Provincie bij de doelen uit de Energieagenda om partijen te verbinden en initiatieven te faciliteren, in het bijzonder voor de verduurzaming van de gebouwde omgeving. Hier kunnen innovaties voor dit aandachtsgebied doorontwikkeld en marktrijp gemaakt worden. Dit initiatief draagt bij aan de positie van de kenniscampus en daarmee aan de provinciale doelstelling om voorop te lopen op het gebied van energie innovatie. Bovendien mag de Provincie gebruik maken van het CoCreation Centre en zal het realiseren van een deel van het gebouw inzet zijn van de EnergyChallenge Zuid-Holland, georganiseerd door TGV i.s.m. de provincie in opdracht van de Energy Innovation Board. Voorgesteld wordt om een begrotingssubsidie op te nemen voor een bedrag van € 300.000.

Begrotingssubsidie Awareness

In de Krimpenerwaard wordt op burgerinitiatief van betrokken burgers, boeren en bedrijven (participanten) met hulp van deskundigen en onder leiding van mevrouw Riek Bakker een visie opgesteld. Aanleiding voor dit burgerinitiatief was het rapport 'Kracht van de Krimpenerwaard' dat door de Kamer van Koophandel was geïnitieerd én het gegeven dat met de komst van de gemeente Krimpenerwaard een vernieuwd toekomstperspectief wenselijk is. Zowel de betrokken gemeenten als de provincie ondersteunen het initiatief omdat het bijdraagt aan de toekomst van de Krimpenerwaard. Dit burgerinitiatief geeft input voor de gebiedsgerichte aanpak die de provincie voorstaat (integraal en op basis van initiatief van het gebied) en biedt een solide basis voor de verdere invulling van het toekomstig omgevingsbeleid voor/met dit gebied. Het initiatief biedt de basis om samen met bedrijven, maatschappelijke organisaties, burgers, de gemeenten en het hoogheemraadschap dit nieuwe toekomstperspectief te benoemen en uit te werken. De begrotingssubsidie heeft betrekking op het uitvoeren van dit burgerinitiatief in de Krimpenerwaard. Het resultaat is een strategische visie op de Krimpenerwaard, bestaande uit een inhoudelijke uitwerking van thema's en adviezen van de participanten. Voorgesteld wordt om een begrotingssubsidie op te nemen voor een bedrag van € 175.080.

Begrotingssubsidie voet- en fietsveren

Voorheen werd de subsidie verstrekt via § 3.1 van de Uitvoeringsregeling Groen (URG) Zuid-Holland. Deze paragraaf is niet opgenomen in de nieuwe subsidieregeling Groen Zuid-Holland omdat deze regeling is bedoeld voor projectsubsidies. De begrotingssubsidies komen overeen met de bedragen van de voorgaande jaren en het betreft een totaalbedrag van € 69.000 en dat is als volgt verdeeld:

- Gemeente Kaag en Braassem (Paddegat fiets/voetveer) voor een bedrag van € 20.000;
- Gemeente Kaag en Braassem (zomerveer) voor een bedrag van € 9.000;
- Gemeente Krimpenerwaard (fiets/voetveer) voor een bedrag van € 20.000;
- Gemeente Ridderkerk (fiets/voetveer) voor een bedrag van € 20.000.

Voorgesteld wordt om een begrotingssubsidie op te nemen van € 69.000

Begrotingssubsidie Nieuw Reijerwaard

Het provinciaal inpassingsplan voor het bedrijventerrein Nieuw Reijerwaard heeft de Raad van State-procedure doorlopen en is eind 2015 onherroepelijk geworden. De groene inpassing van het bedrijventerrein Nieuw Reijerwaard, waarvoor de provincie op basis van eerdere besluitvorming € 9.000.000 in een specifieke reserve heeft gereserveerd, wordt door de Gemeenschappelijke Regeling Nieuw Reijerwaard nader uitgewerkt in samenspraak met de omgeving. Dit proces is momenteel in uitvoering. Op basis van deze uitwerking zal de subsidieverlening worden voorbereid. Het bedrag van € 9.000.000 is reeds in de Begroting 2017 opgenomen. Voorgesteld wordt om een begrotingssubsidie op te nemen van € 9.000.000. Het onderwerp zal nog wel eerst in de Statencommissie worden geagendeerd, op basis van een eerdere toezegging daartoe van de gedeputeerde.

Begrotingssubsidie voor Recreatieschap Midden-Delfland

De bijdrage betreft een onderdeel van het Routestructuurplan (RPS) Midden-Delfland en maakt onderdeel uit van de IODS afspraken. Oorspronkelijk was afgesproken dat € 1.000.000 van de totale begroting van het RPS (van € 5,2 mln) door het Rijk zou worden voldaan. In het overnamebesluit van de bufferzonegronden (2015) zijn het rijk en de provincie echter overeengekomen dat ook deze bijdrage van € 1.000.000 door de provincie Zuid-Holland wordt voldaan. Met de vaststelling van dit subsidieplafond wordt dit mogelijk gemaakt. Voorgesteld wordt om een begrotingssubsidie op te nemen van € 1.000.000.

Plafonds voor uitvoerings- of subsidieregelingen:

1.6.46 Subsidieregeling molens Zuid-Holland 2013

In 2016 is in de subsidieregeling molens Zuid-Holland 2013 voor het eerst een paragraaf 4 "Groot Onderhoud" opgenomen. Hierdoor zijn moleneigenaren in de gelegenheid gesteld om subsidie aan te vragen voor groot onderhoud (aanvraagperiode 1-8-2016 tot 1-10-2016; mogelijk gemaakt met Intensiveringsmiddelen uit het Hoofdlijnenakkoord 2016-2019). Oorspronkelijk was deze mogelijkheid voor 1 jaar geboden; op basis van een evaluatie wilde de provincie beoordelen of een voortzetting van de regeling gewenst was. Uit het aantal aanvragen blijkt dat er een grote behoefte is aan deze vorm van subsidie. Voortzetting van de subsidiemogelijkheid is in de nieuwe Beleidsvisie Cultureel Erfgoed en Culturele Basisvoorzieningen 2017- 2020 opgenomen. Tijdens de voorbereiding van de Najaarsnota 2016 was deze beleidsvisie nog niet vastgesteld. GS hebben het deelsubsidieplafond verhoogd van nul tot € 250.000. Dit heeft tot gevolg dat gevraagd wordt aan Provinciale Staten om het hoofdsubsidieplafond vast te stellen op € 550.000.

1.6.47 Subsidieregeling planvorming bedrijventerreinen en greenports Zuid-Holland

Het is wenselijk dat de ondernemers op bedrijventerreinen zich gezamenlijk organiseren en plannen ontwikkelen voor maatregelen die gericht zijn op het verhogen en in stand houden van de kwaliteit en duurzaamheid van het bedrijventerrein. Dit volgt uit het "Vraaggericht Bedrijventerreinenbeleid", dat september 2015 is vastgesteld en waarvan de voortgang is besproken in de Statencommissie Ruimte en Leefomgeving van mei 2017. De subsidieregeling helpt bij bovengenoemde ontwikkeling. Dat de regeling voorziet in een behoefte blijkt uit het feit dat de regeling in 2016 overtekend was met € 150.000. Gevraagd wordt aan PS om het subsidieplafond voor 2017 vast te stellen op € 600.000. Hiermee wordt het plafond van € 500.000 in 2016 verhoogd naar € 600.000 in 2017.

1.6.58 Subsidieregeling programma R-net Zuid-Holland.

Voor de R-net corridor Leiden-Katwijk-Noordwijk heeft de gemeente Leiden aangegeven in 2017 te starten met het uitvoeren van de werkzaamheden op haar grondgebied die bijdragen aan de ontwikkeling van deze bus-corridor. Dit is eerder dan verwacht, de aanvang was oorspronkelijk voorzien vanaf 2018. Voor de R-net corridor Gouda-Schoonhoven was eerder onduidelijkheid of de werkzaamheden door de gemeenten of door de provincie zouden worden uitgevoerd. Inmiddels is hierover meer bekend; de gemeenten gaan deze werkzaamheden uitvoeren. Naar verwachting zal in 2017 € 300.000 in de vorm van subsidie aan de gemeenten worden verleend.

Hierbij worden PS geïnformeerd dat deze deelsubsidieplafonds voor respectievelijk de corridor Leiden-Katwijk-Noordwijk en de corridor Gouda-Schoonhoven zijn verhoogd met € 9.500.000 en € 300.000 (de deelplafonds staan open tot en met 2020). Dit heeft geen gevolg voor het hoofdsubsidieplafond R-net Zuid-Holland.

1.6.62 Subsidieregeling regionale netwerken topsectoren Zuid-Holland

Met de subsidieregeling regionale netwerk topsectoren wil de provincie binnen deze pijlers het organiserend vermogen van de topsectoren en hun cross-overs versterken. De provincie zet middelen in voor de ontwikkeling van regionale netwerken waarin de triple helix partijen (overheid, onderwijs en ondernemers) zijn vertegenwoordigd. Door krachten te bundelen versterkt het organiserend vermogen van de sector. Het vormen van een netwerk per sector met

een agenda voorkomt dat verschillende netwerken binnen dezelfde sector met verschillende agenda's ontstaan. Nu wordt gevraagd aan PS om dit hoofdsubsidieplafond te verhogen met € 500.000 tot € 1.250.000.

1.6.71 Subsidieregeling opruiming drugsafval Zuid-Holland 2016

Voor het opruimen van drugsdumpingen is een subsidieregeling in het leven geroepen waarvoor in 2017 aanvragen kunnen worden gedaan. 2016 was het eerste jaar van uitvoering. Voor dit doel is landelijk geld beschikbaar gesteld door het Rijk en voor de provincie Zuid-Holland is dit een bedrag van € 33.272. Gevraagd wordt aan PS om het subsidieplafond van € 33.272 vast te stellen.

1.6.75 Subsidieregeling Groen paragraaf 2.4. Groenparticipatie

De komende periode werkt de provincie aan het versterken van de band van de inwoners en bedrijven in Zuid-Holland met de groene gebieden. Actieve betrokkenheid van bewoners en bedrijven bij het groen (groenparticipatie) zorgt voor een duurzaam behoud van de groene ruimte in Zuid-Holland. De provincie wil dit thema via de regiegroepen samen met haar partners in de regio invulling geven. Ondersteunend daaraan worden drie provinciebrede programma's uitgevoerd: De Groene Motor, Groen doet Goed en Groen en gezondheid.

Voorstel van Gedeputeerde Staten is om het deelplafond te verhogen met € 1.000.000. PS wordt gevraagd het hoofdsubsidieplafond vast te stellen op € 6.190.000.

Ontwerp-Besluit

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

Gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 9 mei 2017, met het besluitnummer PZH-2017-586797423;

Gelet op Artikel 105, 143 en 196 van de Provinciewet en artikel 6 van de Financiële Verordening;

Besluiten:

1. Vast te stellen de Voorjaarsnota 2017 en de Kadernota 2018-2021;

Met betrekking tot financiële mutaties:

- 2a. Vast te stellen het nadelig financieel resultaat van de Voorjaarsnota 2017 van € 51,8 mln, bestaande uit:
 - € 21,5 mln (n) - Beklemd deel Jaarrekening 2016
 - € 38,0 mln (n) - Extra investeringen in slimmer, schoner en sterker (begroting 2017 deel)
 - € 7,7 mln (v) - overige bijstellingen (provinciefonds, rente en werkgeverslasten)En deze € 51,8 mln te verrekenen met de algemene reserve;
- 2b. Vast te stellen het nadelig saldo van baten en lasten van de Voorjaarsnota 2017 van € 3,3 mln (€ 15,2 mln meer lasten en € 11,9 mln meer baten);
- 2c. Vast te stellen de toename van de programmareserves (exclusief de algemene reserve) op € 48,5 mln en de afname van de algemene reserve op € 51,8 mln vast te stellen;
- 2d. Op te heffen van de volgende taken (in het kader van PZG):
 - Taak 1.3.1 Realiseren en verbeteren recreatieve groen- en watergebieden;
 - Taak 1.3.2 Realiseren en verbeteren recreatieve routestructuren en aansluiting op het stedelijk gebied;
 - Taak 1.3.3 Verbinden en ondersteunen vrijwilligersinzet in het groen inclusief maatschappelijke en groene netwerken;
 - Taak 1.3.4 Organiseren uittreden uit de recreatieschappen en afbouw Groenservice Zuid-Holland;
 - Taak 1.4.1 Beschikbaar krijgen grond voor en inrichten van de restantopgave van het Natuurnetwerk Nederland inclusief verbindingen;
 - Taak 1.4.2 Organiseren en innoveren natuurbeheer in Natuurnetwerk Nederland;
 - Taak 1.4.3 Actualiseren Natura 2000 beheerplannen en naleving overeengekomen afspraken;
 - Taak 1.4.4 Faciliteren agrarisch natuur- en landschapsbeheer;
 - Taak 1.4.5 Faciliteren verhogen biodiversiteit in 'overig gebied' en behoud beschermde Soorten.
- 2e. In te voegen de volgende nieuwe taken (in het kader van PZG):
 - Taak 1.3.5 Realisatie en ontwikkeling recreatievoorzieningen;
 - Taak 1.3.6 Beheer recreatievoorzieningen;
 - Taak 1.3.7 Innovatie in recreatie en groenbeleving;
 - Taak 1.4.6 Realisatie en Ontwikkeling biodiversiteitsopgave;

- Taak 1.4.7 Beheer biodiversiteitsopgave;
 - Taak 1.4.8 Innovatie en organisatie Biodiversiteitsopgave.
- 2f Vast te stellen het voordelig saldo van de Kadernota 2018-2021, te verrekenen met de algemene reserve:
- € 3,6 mln (v) te storten in de algemene reserve voor 2018;
 - € 6,6 mln (v) te storten in de algemene reserve voor 2019;
 - € 9,4 mln (v) te storten in de algemene reserve voor 2020;
 - € 24,1 mln (v) te storten in de algemene reserve voor 2021.
- 2g Naar aanleiding van beleidsuitgangspunt 3 van de beleidsnota kostprijsberekening en rentetoe-rekening 2017, de rekenrente vanaf 2017 vast te stellen op 2 procent met een jaarlijkse stijging van 0,2 procent tot een maximum van 5 procent in 2032.

Met betrekking tot programmareserves:

- 3a Toe te voegen één nieuw onderwerp aan de programmareserves 1 t/m 5:
- Regionale gebiedsgerichte projecten, onderdeel van de programmareserve 3.
- 3b De naam te wijzigen van één onderwerp binnen de programmareserves 1 t/m 5:
- De oude naam 'egaliseringsreserve IWA', met de nieuwe naam 'egaliseringsreserve afschrijvingslasten', onderdeel van de programmareserve 2.

Specifiek voor de extra investeringen in een slimmer, schoner en sterker Zuid-Holland:

- 4a Voor de impuls verduurzaming mobiliteit een bedrag van € 10 mln incidenteel beschikbaar te stellen en hiervan € 4 mln toe te voegen aan de reserve mobiliteit (programma 2) en € 6 mln toe te voegen aan het exploitatiebudget van doel 2.1 (€ 2 mln in 2017, € 2 mln in 2018 en € 2 mln in 2019).
- 4b Voor de impuls Zuid-Hollandse transitiecampus een bedrag van € 5 mln incidenteel beschikbaar te stellen en dit bedrag toe te voegen aan de reserve versterking economie (programma 3).
- 4c Voor de impuls Modernisering Glastuinbouwcluster Westland een bedrag van € 4 mln incidenteel beschikbaar te stellen en dit bedrag toe te voegen aan de reserve versterking economie (programma 3).
- 4d Voor de impuls investeren in vernieuwing een bedrag van € 5 mln incidenteel beschikbaar te stellen en dit bedrag toe te voegen aan de reserve versterking economie (programma 3).
- 4e Voor de impuls Regionaal gebiedsgerichte economische werken een bedrag van € 5 mln incidenteel beschikbaar te stellen en dit bedrag toe te voegen aan de reserve bestuur (programma 4).
- 4f Voor de impuls oplossen knelpunten OV een bedrag van € 1,5 incidenteel beschikbaar te stellen en dit bedrag te storten in de reserve mobiliteit (programma 2).

Met betrekking tot effectindicatoren:

- 5a Te wijzigen in de streefwaarden 2017 t/m 2020 van de volgende effectindicatoren:
- 1.5.a Barometer Duurzame landbouw.
- 5b Toe te voegen de volgende nieuwe effectindicator aan de begroting:
- 3.2.e Vermeden CO2 uitstoot door energie-efficiëntie, besparing en transitie ten opzichte van 1990 (Mton).

Met betrekking tot prestatie-indicatoren:

- 5c Te wijzigen in de streefwaarden 2017 t/m 2020 van de volgende prestatie-indicatoren:
- 1.3.5.8 (oude nummer 1.3.1.1) Aantal ha RodS-gebied waarvan de inrichting is afgerond en beheer geregeld. Het betreft RodS-gebieden waarvan per 2013 een realisatieopgave resteert;
 - 3.2.1.1 Opgesteld vermogen windenergie op land;
 - 3.2.1.2 Hoeveelheid geleverde windenergie op land (PJ);
 - 3.2.1.3 Hoeveelheid geleverde warmte (geo, rest en WKO) in PJ.
- 5d Toe te voegen de volgende nieuwe prestatie-indicatoren aan de begroting:
- 1.3.5.1 Omvang van de provinciale subsidie aan landschapstafels voor projecten in voorbereiding (uitgedrukt in mln euro's en op basis van begrote projectkosten);
 - 1.3.5.2 Omvang van de provinciale subsidie aan landschapstafels voor projecten in uitvoering (uitgedrukt in mln euro's en op basis van begrote projectkosten);
 - 1.3.5.3 Omvang van de provinciale subsidie aan landschapstafels voor projecten die zijn afgerond (uitgedrukt in mln euro's en op basis van begrote projectkosten);
 - 1.3.5.4 Het aandeel (in %) dat de landschapstafels in het afgelopen kalenderjaar hebben besteed aan het provinciale doel recreatie;
 - 1.3.5.5 Het aandeel (in %) dat de landschapstafels in het afgelopen kalenderjaar hebben besteed aan het provinciale doel biodiversiteit;
 - 1.3.5.6 Het aandeel (in %) dat de landschapstafels in het afgelopen kalenderjaar hebben besteed aan het provinciale doel duurzame landbouw;
 - 1.3.5.7 (in plaats van oude nummer 1.3.2.1) Het aantal resterende knelpunten in recreatieve routes voor varen, fietsen, wandelen die dmv een subsidie op basis van de Uitvoeringsregeling Groen worden opgelost;
 - 3.2.1.4 Vermeden kton CO2 per jaar door inzet warmte participatiefonds.
- 5e Te verwijderen de volgende prestatie-indicatoren uit de begroting:
- 1.3.2.1 Het aantal knelpunten in recreatieve routes voor varen, fietsen en wandelen.

Met betrekking tot begrotingssubsidies en subsidieplafonds 2017

- 6a In te stemmen met opname in de begroting van 15 begrotingssubsidies, te weten:
- 1) De begrotingssubsidie 2017 strand- en zwemveiligheid Zandmotor voor de gemeente Westland op € 409.606;
 - 2) De begrotingssubsidie 2017 voor het waterschap Rivierenland op € 150.000;
 - 3) De begrotingssubsidie 2017 voor Agrarische Natuurvereniging Vockestaert (IODS) op € 16.083;
 - 4) De begrotingssubsidie 2017 voor Agrarische Natuurvereniging Vockestaert (Weidevogelpact) op € 361.440;
 - 5) De begrotingssubsidie 2017 voor project Restauratie Opleidingsprojecten Zuid-West op € 20.000;

- 6) De begrotingssubsidie 2017 voor Probiblio op € 5.042.640;
 - 7) De begrotingssubsidie 2017 voor de stichting molenviergang Aarlanderveen op € 22.058;
 - 8) De begrotingssubsidie voor de fietsersbond op € 43.000;
 - 9) De begrotingssubsidie 2017 voor de stichting Biobased Delta op € 391.000;
 - 10) De begrotingssubsidie 2017 glastuinbouw voor de gemeente Westland op € 3.800.000;
 - 11) De begrotingssubsidie 2017 voor the Green Village op € 300.000;
 - 12) De begrotingssubsidie 2017 voor Awareness op € 175.080;
 - 13) De begrotingssubsidie 2017 voor voet- en fietsveren voor de gemeente:
 - a. Kaag en Braassem (Paddegat fiets/voetveer) op € 20.000;
 - b. Kaag en Braassem (zomerveer) op € 9.000;
 - c. Krimpenerwaard (fiets/voetveer) op € 20.000;
 - d. Ridderkerk (fiets/voetveer) op € 20.000;
 - 14) De begrotingssubsidie 2017 voor Nieuw Reijerwaard op € 9.000.000;
 - 15) De begrotingssubsidie Recreatieschap Midden Delfland voor Routestructuurplan op € 1.000.000.
- 6b In te stemmen met aanpassing van de subsidieplafonds voor vijf subsidieregelingen, te weten:
- 1) Het subsidieplafond van 1.6.46 Subsidieregeling molens Zuid-Holland 2013 vast te stellen op € 550.000;
 - 2) Het subsidieplafond van 1.6.47 planvorming bedrijventerreinen en greenports Zuid-Holland op € 600.000;
 - 3) Het subsidieplafond 1.6.62 Subsidieregeling regionale netwerken topsectoren Zuid-Holland vast te stellen op € 1.250.000;
 - 4) Het subsidieplafond voor 1.6.71 subsidieregeling opruiming drugsafval Zuid-Holland 2016 vast te stellen op € 33.272;
 - 5) Het subsidieplafond voor 1.6.75 subsidieregeling Groen vast te stellen op € 6.190.000.
- 6c In te stemmen met verlening van een subsidieplafond van € 6.085.000 voor het verstrekken van subsidies aan regio's in het kader van gebiedsgericht werken;
- 6d In te stemmen met verlening van incidentele subsidies ter hoogte van € 330.000 ten behoeve van de ontwikkeling en implementatie van een governancemodel in de opstartfase van de nationale parken van wereldklasse NL Delta en Hollandse Duinen in de jaren 2017 en 2018.

Den Haag, 28 juni 2017

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

griffier,

voorzitter,

Bijlagen:

Voorjaarsnota 2017 en Kadernota 2018-2021 (één document)

Den Haag, 16 mei 2017

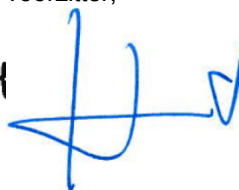
Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

secretaris,

drs. J.H. de Baas

voorzitter,

drs. J. Smit